

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

V' Srečo 21. d.

Roshnizvęta
1797.

Nro. 49.

Lublana

Benešhke novize pišhejo: de je v' benešhkim
męsti Brescia miniham prepovedano bilo v'
klošter novinze jemati, inu de so shtirji klošh-
tri gori vsigneni.

V' męsti Verona se she smirej ena rezh ku-
ha; she ni miru med męstnani.

General Wallis stoji s' svojo kolonno na me-
ji benešhke Forlanie 15,000. soldatov mozhán.
Drugih dosti pride v' kratkim sa njim; general
Terzi je she pustil v' Gorizi napovedat, de nej
perpravjo sa njegovo kolonno, kar je tręba; on
ima

ima narmajn 15,000. mōsh pod seboj. General Hohenzollern dere pruti Istrji. Ta je sredna vojska. Na desni roki je v' Zelovzi 15,000. zefarskih; v' Tirolah jih je okol 35,000; sbranih lepish junakov. — V' Vidmi se franzosi is vasi po kmētih v' mesto f - hajajo, morebit skorej prozh mislio. Nekej pomozhi je General Hotze shē is Zelovza v' Gorizo poslal. V' Lublano je general Terzi v' Pētek sazheł perhajāt, inu je njegovih peshzov shēst tavshent pershlo, kateri svoj legar svunej mesta na lushi imajo, ter so perpravleni, nategama pruti Lashkim mahat. — Vse nam osnanuje, de bode na tisto besedo pershlo, katero smo ob zhasi sglihaniga mira flishali, ker je govorila rekozh: vojska je bila ena musika, franzosi so na shkant godli, estrajharji na bas; benēzhani so sazhełi pleshat; tedej oni bodo v' gosle dajali.

Ogri se zhedalej bol pod oroshje spravljajo; eni pojdejo pruti Dalmazii inu Turshki meji, ker po Turzhii smirej bol en ponozhni duh okol hodi, inu strafhi. Ako lih ni na nas nizh nameneniga, je vender bolsi, de tudi mi nash strah na mejo postavimo; inu de se ne bode bati, ako se bodo Turki sami med sabo kej motili. En drugi del Ogrov pojde v' Gallizio njih, narvikshi vajvoda je Prinz Joshef ogerfski dvornik ali Palatin.

Perhajalzi is Papeshove deshele nemorejo sadosti popisat, kajsenā fromazhia je tamkej. Sla-

to je popolnoma sgínilo ; kupzhia je ob tla ; novi denarji is kufra imajo po 30. od sto sgube pruti srebernemu denarju. Kakor se vidi, so zefarske deshele narbol fręzhne ; letína dobro kashę , dęla se pridnim ne manka , denar se lahko saflushi, sgube pak ni nizh per nobene forte denarjih ; kęr je vender papirjasti denar v' drugih kralęstvih ali sa nizh , ali pak polovizo sgube pruti gotovimu terpi , — tudi v' bogatim Eng-landi?

Pisma is nemřhkiga Rajha pravio , de so se zefarski per Mergenthajmi neķej s' Prajsovimi tepli ; dokler se resniza bol ne svę , moremo nizh sa terdno povędat.

Dunej 3. Roshnizugta.

V' Zhetertek je gospod Stuwęr ta pervikrat s' tim leti svoje ognęno rasveselenje shgal (Feuerwerk) katęro je bilo posebno lepo napravleno inu ispelano. To se naredi is stręlniga praha, inu se lę po nozhi shgę.

Turfhki poslanik Ibrahim Effendi, kir je na Dunej namenęn, je shę na poti , inu je 27. majnika pershal do męsta Hermanstadt v' Sibenbirg-ni.

Lafhko.

Po stari navadi je benęfhki Dóshe vsako lęto se s' morjam sarozhuval na dan v' nebohojenja. Ta prasník je bil posebno zhařtno dershan , Do-she

she inu vſa goſpoda ſo ſe ven na morje pelali, ena neisrežhena mnoshiza vunajnih perhajalzov, domazhih ſialov, inu derhali ſa njimi. Tam ſo bile zeremonie od poroke ſ' morjam derſhane, med katereſmi je Doſhe en drag perſtan v' morje vergel. — Letaf ni bila ta poroka derſhana; nej ględajo Benęzhani, de jim morje korbizo naſaj ne poſhle, kir ſo mu jo dajat ſazhęli. — Nameſt tęga ſo miſlili ludſtvu en veſęli dan naredit; pak tudi to veſele je na en drugi zhaſ odloſheno; morebit zhakajo, de bode general Bona-partę drug. — Vender je Benęſhki Patriarh ta dan ſ' poſębno zhafſtjo pred ſbrano meſtno goſpofko perſtopil, inu ſvęſtobo pruti deſhelni oblaſti ſ' perſęgo oblubil, kakor mu je bilo naprej piſano.

Pred v' nebohojenjam ta dan ſo ſklenili, taiſte jęzhe potręti, katere ſo bile tako ſtraſhne, de morebit ni nizh groſovitniſhiga na ſvęti. Te jęzhe ſo dvoje forte, ene ſ' imęnam *Piombi*, druge *Pozzi*. Tukej pravio, de ſo ludi ſhive ſasi- duvali, ali ſhive na koſze ras- ſękali, ali pak per pizhli jędi pozhaſi gniti puſtili. Al je tęmu tako, al ne, ſe doſdej ni moglo ſvędit; Benęzhani ſo vſe na ſkrivnim derſhali; al ſdej je pove- le ven dano, de ſe ima vſe popisat, inu natif- neno med ludi dati, kar ſe je od nękidej v' teh jezhah godilo.

De h' ozhitnim ſvetvaliſham ne bode pre- vezh ględovzov perhajalo, bode lę 300. perſhon

noter smelo, inu ti bodo mogli zedelze per gos-
pofki popred dobiti.

Na 27. dan velikiga Travna je franzoski
divisionfski general *Dalemagne* v' Bologni en o-
kliz ven dal, v' katerim osnani, de bode Bo-
logna sa naprej sama svoja, inu de bodo imeli
svojbodnost ali republiko.

V' mestu *Jakin* ali *Ancona* sta profila dva po-
oblastena moshá, de bi jima divisionfski general
Rey perpuštil, k' poglavitnemu generalu *Bona-
parte* jit, inu ga profit, de bi *Jakinsko* deshe-
lo od *Papeshove* oblasti vsel, inu s' *Cispadansko*
republiko sdrushil; al general *Rey* je odgovoril,
de ni treba k' generalu sa tega volo hoditi, ker
sami snajo to naredit, zhe nozhejo pod *Pape-
sham* biti. Šestnajsti dan velikiga Travna se je
tedej mestna gosposka sa prosto inu sa sama svo-
jo osnanila, inu je vezh fort vkasila vendala,
kaj je sturiti. Edendvajseti dan so deršali en
deshelski prasn timer vesele; franzoski general
je en govor na ludstvo sturil. Ofem inu dvaj-
seti je bil franzoski maj s' veliko zhaštjo postav-
len, inu deshela okol mesta *Jakin* sa sama svo-
jo sposnana.

Paris.

Beneshki poslanik je 19. velikiga Travna
od ladavzov povele prejel, se is *Parisa* pobrati;
al drugi dan so ladovzi, to je tih pet, nasnan-
je

je od generala Bonaparte prejeli, de je s' Ben-
zhani vse poravnal, kar je kol krishim hodilo.
Satorej je bilo spet poslaniku pervoleno, de sme
v' Parisi ostati.

En tekár is Lisabone je portugalskiga mini-
stra tukej iskal, ker se je pak she prozh pobral,
mu je nash minister vunajnih opravil svetoval,
sa njim v' Amsterdam jiti.

19. velk. Travna so tih pet srezho potegni-
li, kdo is med njih bode letaf is flushbe odsto-
pil, de namest njega en drugi na novo v' obla-
stuvanje ali ladanje perstopi. *Letourneur* je po-
tegnil na odstopo; ostali pak so: *Carnot*, *Barrat*,
Revelliere - Lepeaux, inu *Reubel*; namest *Letour-*
neura bode v' kratkim en drugi isvolen. Ta dan
so tudi tretji del is obgh svetvalish, tih mlajshih
inu tih starishih, odstopili, inu drugi dan ti no-
vo isvoleni noter vpelanl bili. Prozh gredozhi
so vpili: *sdrava bodi republika*.

Holland.

Nashe sbiralishe je na 23. dan majnika po-
stave dokonzhalo, po katereh se bode Holland
sanaprej vishal. So she natiskalzu dane, de jih
bode natisnil, inu na svetlovo dal.

Franzosovski pevzi skladajo pesme od mira;
vse ga je veselo, dolshne pisma dobivajo vezh
vere.

England.

Is Londona pishejo 23. velikiga Travna, de
te je kervavi boj sazhel med britanskimi soldat-
mi

mi inu med domazhimi v Irlandi. Ni popisat mogozhe, kaj slega inu smeshnave puntarji narejajo med mirnimi prebivalzi, kateri ozhejo Krajlu svesti ostati. Po sto vkup lomio po nozhi v' hifhe, ropajo, inu more. Vender imamo vupanje, de bodo premagani, ako le soldatje s'njimi ne potegnejo, inu franzosi jim na pomozh ne pridejo.

Mir med mornarji fhe ni popolnoma dokonzhan, fhe je v' brodih Plymouth inu Sheenefs nepokoj.

Lublana 20. Roshnizvęta.

V' Sabboto je bilo hudo vreme inu trefk tukej per naf. Od binkufhtniga Ponedelka do te sabbote je skorej vedno trinajst dni deshuvalo bres vřiga groma; to sadno sabboto se je vferdilo, inu trefkat sazheło ob trefh po poldne, inu trefhilo na fhenpeterskim predmestji v' eno hifho, ker je dve shenske en malo poshkoduvalo, vender ste she obe sdrave. Potlej je trefhilo v' ene svifle svunej sa Ternovim, katere so pogořele; druge fhkode ni bilo. ker so svifli na samim stale.

V' Nedelo je fhla prozefia s' Reshnim telefam is fare per Marii Divizi pred mostam po zęsti do lushe inu fkus Gradishe nasaj. Pelal jo je nafh vse zhasti vreden namestni Shkof Baron Rajgers-

gersfeld. Sraven so bili na paradi inu so strelali 180. mosh od regimenta Wartenfleben, 80. purgarjov, inu 80. purgarskih strelzov. Pod Turnam so zefarski kanonerji is dvëh kanonov strelali, inu per vsakiñ shëgni po dvanajst strelôv naredili; so hitro eden sa drugim basali, kakot na vojski. Dan je bil jafen, al blata dosti. Per kanonih je en kanonir nesrezhen bil, de mu je dva persta en malo poshkoduvalo, inu eniga drugiga ñekëj na vuho sadelo. Kaj morejo she le na vojski terpeti, ker je drugazhi vrozhe; tedej postresimo soldatam, inu imejmo lubësen prunjim, kir sa nas tolkaj prestoje!

Vmerli so v' Lublani.

6. dan Roshnizvëta.

Stipan Barkovizh, soldat 29. l.

Marjeta Shurba, dekle, 52. l. per Kapuzinarjih Nro. 58.

Alënka Kapel, vdova, 67. let v' blatni vaf Nro. 112.

10. Roshnizvëta.

Boshtjan Veseri, ribishki otrok, 1. l. v' Krakovim Nro. 55.

12. Roshnizvëta.

Anshe Novak, ribishki otrok, star 8. dni v' Krakovim Nro. 25.